

rectul unei atare repetări nu e greu de întrevăzut: teatrele privesc cu prea multă candoare apariția unei reciproce toleranțe față de condițiile de participare, iar actorii minuiitori recurg la contemplarea propriilor lor mijloace de expresie...

Dar această „săptămână” inițiată de Teatrul „Țândărică”, putem afirma că, de acum, are tradiție. E foarte posibil ca pentru cea de a III-a ediție toate teatrele participante să se pregătească astfel încât să evite neplăcutile și nesemnificativele repetări.

Severitatea celor câteva dintre observațiile de mai sus se datorează, însă, tocmai ridicatului nivel de profesionalitate ce s-a vădit și cu acest prilej. (Recitalul păpușarului Ion Borțea, înduioșător de simplu și de naiv, a adus o mostră de primitivitate a acestei arte față de care oricine poate constata in-comensurabila altitudine atinsă chiar și de cel mai slab spectacol prezentat în cadrul „Săptămânii”. Emoționantă și copleșitoare în acel recital rămâne forța de fascinație pe care o conservă acest tip de spectacol fără nici o altă ambiție

decît aceea de a fi ceea ce a fost dintotdeauna... Recitalul lui Ion Borțea a pus în evidență, mai mult decît cel mai complex comentariu, mutațiile ce au avut loc de-a lungul timpului în spațiul acestei arte. Și reprezentația lui Ion Borțea învesește, animă, incintă; așadar și acel nivel ar fi suficient pentru ca păpușăria să dăinuie... și totuși... rămîne să constatăm, încă o dată, că nivelul spectacolelor nu e dat de satisfacerea publicului, ci de calitatea și mesajul hotărîte, dorite, ambicionate de către artiști...).

În atare împrejurări este extrem de firesc, și chiar obligatoriu ca pretențiile să fie extrem de mari, iar cele citeva spectacole de bună calitate artistică văzute în această săptămână confirmă pe deplin așteptările noastre... Într-un fel sau în altul, în astfel de confruntări, căroră li se atasează comentarii și comentariile lor... se plămădește una dintre cele mai strălucite înfățișări ale teatrului de animație european de mîine.

Paul Cornel CHITIC

Adnotări pentru mai tîrziu

Săptămîna pe puncte

● Excelent organizată „Săptămîna”! A dat posibilitatea tuturor trupelor să umnărească spectacolele colegilor din alte teatre. O adevărată săptămîna de reciclare. Aceasta este reciclarea cea mai eficientă, cea mai substanțială.

● „Săptămîna” a demonstrat existența unor scenografi, creatori inteligenți care innobilează spectacolele... Spectacolele care, însă, au prea adesea la bază texte mălăețe cu o preponderență culoare roz-scrișnit. Și mai grav mi se pare faptul că aceste texte vor să fie dramatizări după marii noștri scriitori. Opinia mea: „infantilismul roz” al unor texte provine dintr-o prejudecată; aceea conform căreia scenariile

sau piesele pentru copii trebuie construite după un șablon, în genere și de obicei simplificator, în care lupta dintre Bine și Rău se rezolvă întotdeauna în favoarea primului, fără prea mare efort. Simpla identitate a Binelui îl și plasează în postura de învingător. De aceea încercările prin care trece eroul pozitiv au întotdeauna un deznodămînt previzibil. Și asta din pricina formalismului...

● Trecînd acum la montarea acestor spectacole prezentate de-a lungul celor șapte zile ale „săptămîinii”, constat că și aici există o prejudecată: aceea că micile noastre odrasle n-ar fi în stare să înțeleagă prea bine convenția teatrală. Dar, este știut că, datorită jocurilor lor care au toate la bază o convenție știută, precisă, inviolabilă și care se poate modifica numai într-un acord comun și entuziast, copiii sînt primii care înțeleg și sesizează convenția tea-

trală; ei sînt cei capabili să între în rigoarea logică a convenției, înzestrați fiind cu o credință în dinamica și rostul a ceea ce noi numim convenție. Noi, adulții, putem fi invidioși pe propriii noștri copii.

● Plecînd de la această constatare mi s-au părut superioare spectacolele guvernate de logica convenției teatrale răs-picat propuse. Nu exclud posibilitatea ieșirii din această convenție și a adoptării alteia; evident, atunci cînd această schimbare se justifică prin dramatism, deci prin spectacol. Aceleași gînduri le am și cu privire la prejudecata că „însuflețitorii” păpușilor și ai marionetelor n-ar putea sau n-ar trebui să apară și în postura de actori în fața publicului. Opțiunea pentru o asemenea soluție trebuie să aibă în acest caz ca justificare numai spectacolul, evident, o interpretare slabă, simplistă, exterioară, lipsită de har,

nu se poate justifica cu nici un argument.

● Scenografia spectacolului de păpuși și marionete este guvernată în mod esențial de aceleași legi ale sintezei teatrale ca și scenografia din spectacolul teatrului de dramă. Între ele există totuși o deosebire: în spectacolul de păpuși și marionete scenografia se apropie parcă mai mult de libertatea picturii de sevale prin faptul că dispăre scara umană fixă a actorului din spațiul teatrului de dramă. Pare paradoxal, dar această doză de libertate „suplimentară” nu duce la o plasticizare a teatralității ci, din contră, la o teatralizare a plasticii spectacolului. Faptul că în două din cele mai reușite spectacole ale acestei „săptămîni” scenograful și-a asumat și rolul de regizor mi se pare un argument. În spectacolul de marionete și păpuși rolul de „teatrator” — vă mai amintiți acest cuvînt folosit de Ion Sava? — al scenografului este parcă mai evident decît în spectacolul de dramă...

Dan JITIANU

Să ne luăm în serios

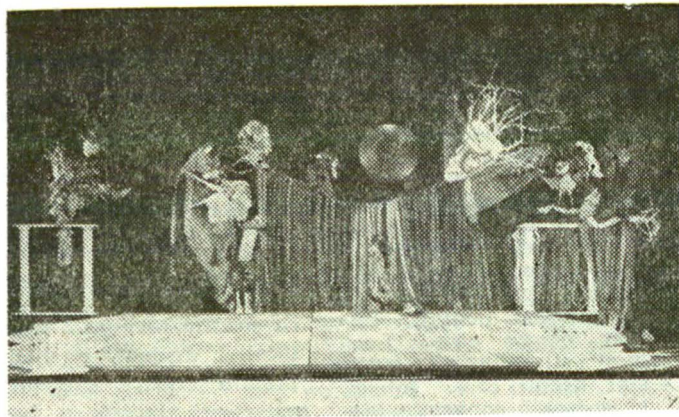
Sîntem după cea de a II-a ediție a „Săptămîinii teatrelor de păpuși și marionete” (București, 29 mai — 4 iunie 1989), desfășurată ca finală republicană în cadrul celei de a VII-a ediții a Festivalului Național „Cîntarea României”. Organizatorii s-au străduit, după experiența primei ediții, s-o facă pe aceasta mai bine, mai interesantă, mai semnificativă. Participarea a fost de-a dreptul impresionantă și nu cred că exagerez deloc, chiar emoționantă. Cele 16 colective teatrale au fost prezente cu echipele complete, spectacolele au fost mai valoroase decît cu doi ani în urmă (semn că ediția întâi a pus multe probleme teatrelor, că a ridicat stacheta ambițiilor, și că la viitoarea noastră întîlnire, din 1991, se vor vedea spectacole de o și mai înaltă tinuță).

S-a observat, prin eterogenitatea montărilor, că mișcarea păpușărească românească este într-o căutare febrilă de mijloace noi de expresie, de valorificare și revitalizare a unora devenite, de mult, elemente specifice

de limbaj, că — în general — această formă de spectacol are posibilități infinite de exprimare, că (pentru a cita oară repetăm această observație fundamentală?) acolo unde se termină imperiul semnelor omenești, începe — abia — acela al păpușii.

Un reputat cronicar al teatrului nostru observă (la cel de al doilea colloquiu din cadrul „Săptămîinii”), pe drept cuvînt, că mulți au idei, dar că nu tot mulți sînt cei ce le pot realiza. Noi am dovedit că de la intenție la realizare este un pas pe care l-am făcut și-l vom face, în continuare, cu voința de a demonstra că arta păpușarilor români este de mare valoare, că întîlnirea lor este necesară, că trebuie să știm unii de alții și să învățăm unii de la alții.

Dar peste tot și toate trebuie ca, deliberat, conștient, să ne luăm în serios! Mai întîi, noi pe noi, ca, apoi, să ne la și ceilalți. Mulți participanți la discuțiile de după cele 6 sau 7 spectacole ale unei zile din cadrul „Săptămîinii” noastre se plîngeau (și noi constatăm chiar atunci) de absența cronicarilor de specialitate (în general la teatrul de păpuși, și — în special — la „Săptămîna” bucureșteană). Că ei nu erau prezenți (decît în par-

Moment din spectacolul Teatrului Țândărică „Visul unei nopți de vară”